

הלכות שבת סימן שצב

ביאורים ומוספים

[משנ"צ ס"ק נד]

אפילו יצמיד מצקה פאקצע המבוי כדי לחלק אחר מחברו לא מהני⁽¹⁰⁾.

(10) ובשעה"צ (ס"ק כא) הוסיף בשם המג"א, שגם שני פסין אינם מועילים, והביא שכן כתב גם המחצה"ש [נראה במחצה"ש שהוסיף שגם צורת הפתח אינה מועילה].

ומה שבסי' שסג ס"א פסק השו"ע שאפשר לחלק מבוי באמצעו לחצאין, כתב החזו"א (א"ח סי' צה ס"ק יא ו-טו) שיש מרוביר במבוי שאין דרך הרבים עוברת בתוכו וכאן מרוביר שרד"ר עוברת בתוכו, ודבריו תואמים לדברי המג"א שהובא בשעה"צ (ס"ק כא) שהשו"ע כאן מדבר דוקא במבוי שרשות הרבים עוברת דרכו, אבל המשגיב לא הביא דבריו (וכמו שמשמע בשעה"צ שצ"ח לדבריו בביה"ל שלפניהם אין צורך לומר כהמג"א) ולדבריו יש לעיין כיצד יושב דברי השו"ע ה"ל שאפשר לחלק מבוי באמצעו על ידי פסין. [נראה בית מאיר סי' שסג ס"א מה שכתב בזה].

[שעה"צ ס"ק כא]

[עין מה שכתבנו בבאר הגולה על הא דפ"ק (11)].

(11) ביאור דבריו, שהמחצה"ש כתב שדברי המג"א נאמרו באופן שרשות הרבים עוברת בתוכו, ולכן לא מועילים מצבה ושני פסין ואפילו צורת הפתח כדי להחלק, ומה שפסק השו"ע בס"ז שאפשר להחלק על ידי צורת הפתח או תיקוני חצר, היינו כשאין רשות הרבים עוברת שם. אמנם הביה"ל כתב, שבס"ז מרוביר רק לענין תיקון פתח המבוי, אבל באמצע רשות הרבים באמת אין מועילים צורת הפתח או תיקוני חצר, וגמגמא, שלדברי הביה"ל אין צורך למה שהעמיד המחצה"ש את הנאמר בס"ז באופן שרשות הרבים אינה עוברת שם.

אמנם לדעת הרמ"א שם, שאפשר לחלק רשות הרבים באמצעה לרחוב על ידי תיקוני חצר, כל שכן שאפשר לחלק מבוי באמצעה אלא שגם לדעת הרמ"א יש לעיין אם צריך שיסתלקו שני הצדדים זה מזה בפועל, או שכיון שלכל צד יש פתח בפני עצמו לא אכפת לן אם יעברו זה על זה, ומצאנו שנחלקו בזה, שהמג"א (סי' שסד ס"ק ג) כתב שצריך שיסתלקו בפועל זה מזה, וכן משמע במשגיב לעיל (סי' שפ"ט ס"ק נט). לעומת זאת החזו"א (א"ח סי' צה ס"ק טז-יז) כתב שאין צורך שיסתלקו בפועל זה מזה ואפילו רגל האסורה אינה אוסרת, וכן כתב הבית מאיר (סי' שצב ס"ז) ובשו"ת בית שלמה (א"ח ח"א סי' נד).

[משנ"צ ס"ק נח]

[הש"ע י"ח כלי הקין כ"ל⁽¹²⁾].

(12) ואם בחלק מהעיר דרים נכרים ומחמתם אי אפשר לערב שם, כתב בשו"ת נודע ביהודה (מהר"ת א"ח סי' לט) שאפשר להחלק ולערב רק את המקום ששם דרים ישראלים בלבד, כשבשם חלק מהעיר אינו מתוקן במהיצות אינו אוסר ויכול לערב את החלק המתוקן לחדר. והטעם, משום שכל שאי אפשר לערב יחד, אין אוסר מה שלא עירב עמו. מאידך דעת החזו"א (א"ח סי' צה ס"ק יח), שדין השו"ע נאמר דוקא כשאין אפשר לערב את חציה השני של העיר מחמת חסרון מהיצות, שכיון שבני חלק זה אינם יכולים לטלטל מביה"ב למקום שמתוקן במהיצות, נחשב כאילו אין להם דיוורים שם, ולכן אינם אוסרים אם לא עירבו עמהם. אבל אם יש מהיצות לכל העיר, ורק שאינם יכולים לערב מחמת שדרים עמם נכרים, הריהם אוסרים על בני החלק שאין בו נכרים שאינם יכולים לערב לעצמם.

[משנ"ב ס"ק טו]

לחלק שתוף כל מבוי פסני עצמו⁽¹³⁾, אכל לא קאי על מי שרוצה לחלק שתוף המבוי גיפא לתצאין⁽¹⁴⁾.

(13) כלומר, לתקן כל מבוי לחדר בפתחו לרשות הרבים. והקשה הבית מאיר, מדוע מועילה צורת הפתח לסלק את המבוי מרשות הרבים, הרי חצר אינה יכולה להסתלק מהמבוי על ידי צורת הפתח, ומשום שבהכרח יש לה דריסת הרגל שם, שהרי המבוי נועד לשמש את בני החצר, ולבאורה הוא הדין שמחמת דריסת הרגל שיש לבני המבוי ברשות הרבים לא יוכלו לסלק את עצמם מרשות הרבים על ידי צורת הפתח.

ואף שנחלקו הראשונים בשאלה האם מועיל לחלק מבוי באמצעו על ידי צורת הפתח, שדעת הרמ"א (סי' תה) שאי אפשר לחלק [כשבשם שחצר אינה יכולה להחלק מהמבוי על ידי צורת הפתח], ודעת הרא"ש (עירובין פ"ה סי' ט) שאפשר לחלק, וביאר הבי"ד (לעיל סי' שסג) טעמו, מפני שאין לאלו על אלו דריסת הרגל, ואינו דומה לחצר כלפי המבוי, מ"מ כתב הבית מאיר שאף לדעת הרא"ש היינו דוקא באמצע המבוי, אבל בפתח המבוי שבא לסלק את בני המבוי מרשות הרבים, לכאורה דומה לסילוק בני חצר ממבוי, ולכל הדעות לא תועיל בזה צורת הפתח.

ותירץ, שבחצר כלפי מבוי הדיון הוא לאסור את בני המבוי מחמת החצר, ולגבי זה לא מועיל מה שיש לבני החצר צורת הפתח בפתחם, כיון שדריסת רגלם במבוי, מה שאין כן כאן הדיון הוא לענין לאסור את בני המבוי משום שלא עירבו עם שאר בני רשות הרבים, והיינו מפני שהורגלו לערב יחד ונחשבים הם כחצר אחת, וכלפי זה כל שיש ביניהם צורת הפתח שוב אין נחשב הכל כחצר אחת, ויכולים לערב כל אחד לעצמו.

[ולפי סברתו נמצא, שמה שמועיל לתקן את פתח המבוי בצורת הפתח, הוא רק לענין שלא יאסרו בני רשות הרבים על בני המבוי, אבל אם נשתתפו כל בני רשות הרבים חוץ ממבוי אחד שפתחו לרשות הרבים זה, אין מועילה צורת הפתח בפתח מבוי זה לענין שבני מבוי זה שלא נשתתפו לא יאסרו על בני רשות הרבים, שהרי אופן זה דומה לחצר הפתוחה למבוי שאין מועיל לסלקה על ידי צורת הפתח. אמנם מלשון הבית מאיר משמע שיש לחלק בין מבוי לבין חצר לענין זה].

(14) דעת המשגיב שדין חלוקת מבוי באמצעו שווה לדין חלוקת רשות הרבים, ולפיכך כתב שדינו שווה לחלוקת רשות הרבים לרחובה שנחלקו בזה השו"ע והרמ"א. מאידך דעת החזו"א (א"ח סי' צה ס"ק ג ו-יא), שחלוקת מבוי באמצעו דומה לחלוקת מבוי בפתחו לרשות הרבים, וכשבשם שמועיל לחלק מבוי בפתחו לרשות הרבים על ידי תיקוני חצר או על ידי צורת הפתח, כך מועיל לחלקו באמצע המבוי, ורק ברשות הרבים נחלקו אם אפשר לחלקה באמצעיתה לרחובה.

וגדר רשות הרבים לענין זה, כתב החזו"א (שם) שהוא דרך המפולשת חוץ לעיר לעיריית אחרות, ואין הרבר תלוי לא ברוחב ט"ז ולא בששים ריבוא [נראה בבית מאיר (סי' שסג ס"א) שכתב כעין זה].

ובאופן שהמבואות פתוחים למבוי שמחבר בין כל המבואות, ומבוי זה פתוח לרשות הרבים, כתב החזו"א שם (ס"ק ג) שיתכן שלא מועיל אם יעשה תיקוני חצר [או צורת הפתח] בפתח המבוי הפתוח לרשות הרבים, לפי שרק כשבא לתקן כל מבוי לחדר יכול לסלקו מרשות הרבים על ידי תיקוני חצר או צורת הפתח, וכן אם המשך במילואים עמוד 35

מילואים הלכות שבת סימן שצא המשך מעמוד רנח

הראש לסמוך עליו בכל התורה כולה, וכל שכן בידי עירוב שהרי הלכה כדברי המיקל בעירוב, וכן פסק השו"ע בא"י.

[משנ"ב ס"ק ח]

אם היא יותר מקיט"סאק"ס.

(6) ואם נדל העיר הוא בית סאתים או פחות, הביא בביה"ל לעיל (סי' שבע) ס"א ד"ה או לג) שחלקו הראשונים האם מותר להוציא מבית לקרפף כזה, ופסק שלכתחילה בודאי יש להחמיר בזה, ובשעת הדחק נראה שיש לסמוך ולחלק.

פא ס"ק יג) הקשה, שהרי מה שמועיל ביטול ליחיד במקום נכרי, הוא משום שלא שכח ישראל יחיד ידור עם נכרי כיון שמפחד ממנו, ואם כן באן שיש בחצר הרבה ישראלים הרי אינם מפחדים והדבר שכיח שיגורו באופן זה, ואם כן מדוע הנכרי אינו אוסר, ותירץ, א. שחכמים התייר בכל אופן שנקרא יחיד, ולגבי המבוי כל בני החצר נקראים יחיד, ב. שגם אופן זה אינו שכיח, ונשאר בצ"ע.

והב"י (ד"ה וכלל) הביא שהמהרי"ק (שו"ש מה) אסר באופן שגרים בחצר שני ישראלים שאוסרים זה על זה, וכתב שכן נראה שד"א דעת הסמ"ג (הל' עירובין רמג ע"ד), אמנם להלכה הכריע, שכדאי הוא

הלכות שבת סימן שצב המשך מעמוד רס

(15) כן הוא לשון הראש"ש (עירובין פ"ה סי' ט), וכתב כן לפי השיטה שהובאה בגמרא שאפשר לערב רשות הרבים לרוחבה, וביאר שמי"מ צריך להי מכתב ומכאן דרך תיקון חצר או צורת הפתח, כרי שלא יהיה פרוץ למקום האסור, והחזיר (א"ח סי' צה ס"ק ג) תמה, מדוע אין די בלחי או קורה לתקן שלא יהיה פרוץ למקום האסור.

[ביה"ל שם]

אסור בקל מנייה.

(16) דעת החזיר [ראה בהערה הקודמת], שאף לדעת השרע אפשר לחלק מבוי באמצע על ידי תיקון חצר, ורק באמצע רשות הרבים אינו מועיל.

[ביה"ל ד"ה ומערבין]

הקו לקבץ ה"בכ"ד.

(17) וכתב החזיר (א"ח סי' צה ס"ק יט), שלכתחילה עדיף לחוש לעשיית השו"ע שלא לחלק רשות הרבים באמצעה אף לרוחבה, אבל מעיקר הדין יש לסמוך על שיטת הרמ"א שאם מחלק אותה לרוחבה, מועילים תיקוני חצר כגון שני לחיין, או עומד מרוכב או צורת הפתח.

מתקן באמצע מבוי [לשיטתו כנ"ל], אבל אם המבואות כבר פתוחים זה לזה ונשתתפו יחד, לא יועיל שיניח צורת הפתח בפתח המבוי הראשי, שהרי זה דומה לחלוקה באמצע רשות הרבים. [ובשו"ת הלכות (ס"ז) העתיק דין זה, ומבאר שמה שד"ן החזיר (ס"ק ג) שלא מועיל להניח תיקוני חצר באופן זה, הוא גם למסקנתו שם שמועילים תיקוני חצר באמצע מבוי, ומשום שאופן זה גרע].

ובהמשך דבריו כתב החזיר (ס"ק ה), שאם המבואות פתוחים זה לזה ועירבו יחד דרך פתחם, יתכן שמועיל להניח צורת הפתח בפתח שבין המבואות לרשות הרבים, וכתב הגרש"ב והלחברג (הובא בקונטרס תקנת העירוב סי' ד), שכוונת החזיר היא שיש לחלק בין אם יש מבוי שמחבר את כל המבואות ומבוי זה פתוח לרשות הרבים, שאז לא מועיל שיניח צורת הפתח בפתח המבוי הראשי, כיון שנחשב הדבר כמו חלוקה באמצע רשות הרבים, לבין אם כל המבואות פתוחים לרשות הרבים אלא שהם מחוברים ביניהם, שאז כל מבוי נחלק לעצמו מרשות הרבים, אף על פי שנשתתפו יחד.

[ביה"ל ד"ה זה]

כ"י שלא יתקן פרוץ לטקסם הקטור.

הלכות שבת סימן שצג המשך מעמוד 520

השמשות נאכל עירוב, והשני הניח את עירובו בבין השמשות, כתב בדגהות רעק"א (על גליון השו"ע) שאסור לאחר מהם להדליף עמו פירות או כלים של השני, שהרי ממה נפשך אם העירוב של הראשון קיים עירובו של השני אינו עירוב, ואם של השני קיים עירובו של הראשון אינו עירוב, וכיון שכלים קונים שביניהם כרגלי הבעלים [נמבאר בשו"ע לקמן סי' שצז ס"ג], נמצא שמוילך את הפירות חוץ לתחומם.

[משנ"ב ס"ק טז]

לחלק הקמן בין השמשות גופא לאיש אחר.

(11) ואם עירב מבעד יום עירובי תחומין ובבין השמשות עירב עירובי הצרות, ובשעת עשיית עירוב החצרות כבר נאכל עירוב

ולכן אינו מערב, וכן כתב השו"ע הרב (שם ק"א ס"ק ג), ששם מדובר שקיבל על עצמו חומרת עיצומו של יוב, מה שאין כן כאן מדובר שקיבל על עצמו רק תוספת שבת.

ולמעשה כתב בביה"ל (שם), שבאופן שיש לצרף עוד ספק, יש להקל לערב עירובי חצרות בספק חשיכה גם אם כבר קיבל עליו שבת, ובשו"ת הלכות (כאן ס"ב) דן בבחינת הביה"ל שם, האם כוונתו שיש להקל גם אם העירוב קיבלו עליהם, או רק באופן שהיחיד קיבל עליו.

[שו"ע ס"ג]

שניהם קנו עירוב.

(10) ואם שניהם עירבו לצד אחד, אחד הניח את עירובו מבעד יום וכבין

באר הגולה רס

(*) (פרש"י, אצטרא)
ט הרב המגיד זצ"ל
ה ושלש קטב רמב"ן
ושלש מלשטע מלשון
רמב"ם
י הראש"ש שם ושלש
קטב המלשונות, וכן
קטב ר"ם כ רמב"ם
יחזקאל מבריתא דרבי
ידיתא פאגרא שם כ
ל תלמידים פאגרא שם
מחלוקת ערובין
מ

חלכות שבת סימן שצב

קנין יחיד, אפילו נעשית של רבים, אין מערבין אותה (ט) (כה) לחצאין, אלא או בלה או כבוי-מבוי, ובונה כל מבוי ומבוי (כו) ("מצבה על פתחו אם רצה לחלק רשותו מהם, כדי שלא יאסור על שאר המבואות: ה"פ כמה דברים אמורים שאין מערבין אותה לחצאין, בעיר מקפת חומה גבוהה עשרה טפחים (כו) ויש לה דלתות, אבל אם לא היתה העיר בלה מכשרת במחיצות ובאור (כה) להקשיר חציה ולערכה, הרשות בידם: ו' (כט) * וזה שאמרנו שאין מערבין אותה לחצאין הינו לומר שאין להי וקורה מועיל לסלקם זה מזה, אבל בפס ארבעה או בשני פסין שני משהוין, נחלקים אלו מאלו * ומערבין לחצאין, ואם הוא רחב מעשר אמות, עושה צורת-פתח הגה * או נעשה קחצה גבוהה עשרה לפתח מבואו (טו), יש אומרים, הא דעיר של יחיד אסור לחלק הינו (ל) לארבעה, מאחר שהגיהם צריכים לילך לרשות-הרבים שבתוכה, אבל לרחבה ואלו יוצאים בשער זה ואלו יוצאים בשער זה ואין להם דריסת הרגל זה על זה, מערבין לחצאין (לא) ועושים תקון ביניהם, כמו שנתבאר לעיל סימן שצב דער עשרה מהני (לב) לחי או (י) קורה וביתר מקצתה צורת-הפתח (תחת מ"מני פ"ה מה"ע והרא"ש חוטמו): ז' יעיר של רבים, ונתמנעה ונמקדה על חמשים דיוורים, (לג) אינה צריכה שיור: ח' המנעה בשחוף לכל בני העיר, (לד) אם ערבו כלם ערוב אחר אינו צריך להודיעם, שזכות הוא להם. י' דין מי ששכח ולא נשתתף עם בני העיר, או מי שחלף לשבת בעיר אחרת, או אינו יחיד שזכה עמוקם בעיר, דין הכל בדינם בהצר ומבוי:

באר היטב

(ט) לחצאין. ובה לא טענו מצבה מ"א: (י) קורה. ע"מ שהיה דבר זה בצורה ציור:

באר הגולה

נעולות בלילה נסבין דין של עיר רבים עליה לענין דאין מערבין אות בלה: * זה שאמרנו שאין מערבין אותה לחצאין וכו'. לבאורה הוא תמוה מאד שהעמיק המספר שיטת רבי' מרובותיו ודרא"ש, מה שפצצנו סבירא לה דלא נותקו בבית-יוסף, והוא, דהם פסקו כלשנא קמא דרב פפא דלחצה של מבוי מערבין לחצאין, ואף כדי שלא יהיה פרוץ לטעם האסור¹⁶ נתנו אלו העצות, טפילא טיבא דטאן דסבירא לה כלשנא בתרא דאין מערבין אפילו לחבוי, גם באופן זה אין מערבין, ואם כן המספר דלא סבירא לה כוונתו, גם באופן זה אסור ואין לומר דמספר סור מזה בהשלשן-ערוך ופסק כוונתו וכוונתו על חלוק המבוי לחבוי, אם כן הינו השלשן-אמרים שהביא הרמב"ם בהגיה, ומכאן מהרמב"ם דלא מפרש כן בהשלשן-ערוך. אחר-כך מצאנו שפיר מזהו על זה כמה אחרונים, והם הגר"א וביית-מאיר ופרי-מגדים וצ"ח-אלמג'ים, ומספר שבת-ועתים נאם שגם זה הוא דחוק, שמה שכתב המחבר בסעיף ו' זה שאמרנו שאין מערבין אותה לחצאין, העמיק רק לשנא דר"ם, אבל פננתו על חלוק העיר לחצאין מבואות-מבואות שגם זה הוא בכלל לחצאין, ובאר לו דבזה מהני כל אלו העצות, והעמיק לו בזה את דברי הרא"ש שכתב כן בפרוש, עין שם, אבל לחלק המבוי מפא לחצאין אסור בכל פתח¹⁷ אם לא נעשה מחיצה גבוהה עשרה טפחים: * ומערבין לחצאין. הינו לחבוי המבוי¹⁸, או כמו שפרשנו לחלק מבואות-מבואות, אבל לחלק המבוי לארבו בנדאי אסור בכל פתח ואם לא שחלק ממש במחיצה גבוהה, כן מוכח בהמשך בטרנא, עין שם: * או נעשה מחיצה גבוהה עשרה לפתח מבואו. לפי מה שבארנו דקאי על סוף סבוי, כבר כתבנו בשם אחרונים פסוק ד מצבה די בארבעה טפחים וצ"ח בכוור תנא"א שגם דעמו ז"ל, וכבר דעונוססור דדבר רמ"א נדריך לומר ארבעה טפחים, אכן דעת החושפ"ש שבת ופרי-מגדים דקא בן שהוא רחב יותר מעשר מטר וצריך דוקא גבוה עשרה טפחים:

מפיל שפת שלחן לארסה ורשות-הרבים עוברת מפתח לפתח, הלכך אין בני עבר העיר רשאים לעשות שחוף לבדן ובני עבר העיר לבדן, משום דהני ונני דרסי בהם ורשות-הרבים יוצאין ומכניסין דרך פתחים לבאן ולכאן ורשות-הרבים זו מוכרתן, שפילן מערבין בה, ואסרי אהרדי: (לא) ועושים תקון ביניהם. הינו במקום שמתחלקין השתופין זה לכאן וזה לכאן, (כט) כדי שלא יהא כל אחד נפרץ במלואו למקום האסור לו, ובקצה המבוי אין צריך תקון כלל, דהא מורי בשניש לה דלתות, וכדלעיל בסעיף ה' [מ"א]: (לב) לחי או קורה. עין כגור-אברהם שהשיג על זה, דבחלוק המבוי במקום השתופין (ל) בעינן דוקא פס ארבעה טפחים או שני פסין של שני משהוין משני הצדדים, אפילו אם אותו המקום אינו רחב יותר מעשרה: ז' (לג) אינה צריכה שיור. והא דאיתא לעיל באפילו נעשית של יחיד צריכה שיור, הינו דוקא בשלשן-אור בה על-כל-פנים חמשים דיוורים, אבל פחות מזה בנדאי כבר נשתקע שם רבים ממנה [ברישא]: ח' (לד) אם ערבו כלם ערוב אחר. לאפוקי

שער הציור

(כא) כגור-אברהם ושא. עוד כתב כגור-אברהם, דדוקא בשרשות-הרבים עוברת בחובה, והפנה, דאז לא מהני מצבה או שני פסין, וטעמו בזה, כדי שלא יחזק זה מסעיף ו' דבבאר דטעמו זה לערב לחצאין. וצ"ח במחיצת-השקל שמסכים לדיו של כגור-אברהם. וצ"ח מה שכתבנו בבאר חלקה על הא דקציע' (יא): (כב) פרי-מגדים: (כג) פרי-מגדים: (כד) רש"י: (כה) הגר"א: (כו) אליה רבה ופרי-מגדים: (כז) ולשנא דזה שאמרנו וכו' דחוק קצת לפי זה, אבל כן מוכח בבית-יוסף, כמו שכתבנו בבאר חלקה, וגם כן משמע מזה דברי הרמב"ם שכתב על זה 'או נעשה מחיצה גבוהה עשרה לפתח מבואו, אלקמא דהמחבר מדי בסוף המבוי ולא באמצע מבואו: (מא) רש"י: (מב) רמ"א: (ל) וכן הוא בהדא ברא"ש בשם החושפ"ש: והטעם, דאף-על-גב דבעלמא דקצה המבוי לענין תקון די בלתי כל שאין המבוי רחב יותר מעשרה, הלא באמצע המבוי פשוט מתחלקין וצ"ח להו כאלו מתחלקין בסצר אסור מהבוי, דבעינן לזה דוקא פס ארבעה או שני פסין של [שני] משהוין:

הַלְבוֹת שֶׁבֶת סִימָן שֶׁצֵּג שֶׁצֵּד

שָׁעָג דִּין עָרוֹב בְּיוֹם-טוֹב שָׁחַל בַּעֲרֵב-שֶׁכֶת וְדִין בֵּין הַשְּׁמֹשׁוֹת לַעֲרֵב, וְבוֹ ג' סְעִיפִים:

א (א) אין מערבין ערובי-תצרות ושתופי-מבואות (ב) בימים טוב שחל להיות בערב-שבת. (ג) ואם שבת ולא ערב מערבי-ימים טוב וחלו בשני ימים טובים בימים התמישי יום עשוי, [*] ביצרב כיום-טוב (ד) על תנאי, שיאמר 'אם היום חל (ה) יהא זה ערב ואם היום קדש אין בדברני כלום', (ו) ולמחר (ו) יאמר 'אם היום קדש תרי ערבתי מאתמול ואם היום חל יהא זה ערובי'. והנה מלי (ז) בשני ימים טובים של גלילות, אכל בשני ימים טובים של ראש-השנה לא, ידכיומא אריכתא (ח) (ועני לקמן סימן תקכח): ב אחר ערובי-תצרות ואחר שתופי-מבואות (ט) ימערבין אותם בין השמשות, (י) הוצאם לאם כבר קבל עליו תוספת שבת. (יא) יוגש אוכרים (יב) אם קבל עליו תוספת שבת: ג (יג) 'ערב לשנים, לאחד מבעוד יום ונאכל הערב בין השמשות ולאחד ערב בין השמשות, שניהם קנו ערובי', שלאחתו שנאכל ערובי בין השמשות (יד) אנו חושבים אותו לילה ולאחתו שהניח ערובי בין השמשות (טו) חושבים אותו יום. (טז) *אכל אם ערב עליו בין השמשות ונאכל ערובי בין השמשות, אסור:

[illegible]

שצד ספק ערוב מה דינו, ובז' ג' סעיפים :

א *ספק ערוב, כגון (א) ספק אם היה קיים בין השמשות אם לאו, מותר; והוא שהיה לו חזקת פשרות, כגון שהניחו שם וארע בו ספק, *באבל אם לא היה לו חזקת פשרות, (ב) כגון ספק אם הנח שם

א משנה פדחין ליה
בדבי יוסי ורבי
שמעון ב משמעות
תגמרא שם לוי

פאר הייט

(ה) יאמר. על אותו הסף, שרד, דהואיל בה עבדו בה כבוד מצד
לעבוד בה מצד אחרת, במ"ש סימן שצד פתחיה, וכ"ש כאן
דפתחיה תדא מצד דעובד בתה, ט"ו, ע"ש: (ב) ויש איסורים.
עין ט"ו מה שהקשה על דעה זו, והיראהו מלשבו בטוב, ע"ש:

מ'שנה פרורה

בשערכו לחצאין, (א) שגלי דעםם שאין רוצין להיות משפחין:
א (א) אין מערכבין וכד'. מפני (ב) שגורא פסתקן ביום-טוב
לערך מחרו), ואם שכח וְעָרַב, על להסתפק אם מהג⁽²⁾ (פס"א):
(ב) ביום-טוב שחל להיות בערב-שבת. בין (ג) שחל שני
הימים יום חמישי וששי או ששי ושבת, אלא היתה מערב-יום-טוב:
(ג) ואם שכח ולא ערב, פורע, ביום-טוב דעלמא ולא בערב.

שבת: (ד) על תנאי, ובלא ברכה, ברכי' יסוף בסימן חקכו: (ה) יהא זה צריב, לצורך (ג) שבת [ט"ז]: (ו) ולמקור יאמר, על אותו הפת, (ז) שאם יאמר על פת אחר, יצטרף לשמר גם הפת הראשון¹ שיהיה קיים עד שחשכה ליל שבת, דשםא יום אַתמול היה חל וחל צריכו, וצריך שיחזיקם עד פניית שבת: (ז) בשני ימים טובים של גלויות, דמן התורה קדרש רק יום אחד, והשני משום ספקא: (ח) ועין לקמן סימן תקכח, דשם מבאר דאסור נזות צריכי' תצרות ביום טוב שכל להיות בערב שבת הוא אפילו אם היום צריכי' תבשיליו: **ב** (ט) מערבין אותם בין השמשות², עין לעיל סימן רסא סעיף א במשנה ברורה ובאור הלכה מה שכתבנו שם: (י) ואפילו אם כבר וכו', רוצה לומר, שכבר קבל עליו (ה) קדם שנעשה ביד השמשות, דאיכא פתח לרינותא, אפילו הכי שרי: (יא) ויש אוסרים אם קבל וכו', הדידהו אסור מפני העקלה, (ו) אפילו ענין לא הגיע זמן בין השמשות; וטעמם, דבין שקבל עליו בפרוש, חמור דבר זה יותר מזמן בין השמשות דאיתא ממילא: (יב) אם קבל עליו תוספת שבת, מבאר הגר"א משמע שצריך לדינא כדעה זו, ועין לעיל בסימן רסא סעיף ד בבאור הלכה דבור המתחיל 'אין מערבין': **ג** (יג) ערב לשנים, הינו, ששנים נעשהו שליח לערב בשבילן: (יד) אנו תושבים אותו לילה, וכבר חל הערב: (טו) תושבין אותו יום, והניח בזמנו, ואף שהאיש הזה נעשה שליח בעד שניהם וסותרין אלו לאלו, מכל מקום כיון דצריכי' תצרות מלקא רבנן היא, פליגן לאלא לכל אחד ואחד משום דספקא דרבנן לקלא [גמרא]: (טז) אכל אם ערב וכו', דכלי האי לא מקלינן לחלק הזמן בין השמשות ופא לאיש אחד³, דהינה, לענין הפחה לשויה כיום ולענין אכילה לשויה כלילה:

א (א) ספק אם היה קיים ביד השמשות. ודעה לומר, שנאכל או נשרף העדוב, ואינו יודע אם היה זה (ב) קום שהתחיל הבין השמשות או שהיה קים בזמן ביד השמשות: (ב) כגון ספק אם הנה וכו'. ואף הפסק לעיל בסימן שצג ובסימן רסא דמערבין ערובי הצלות ביד השמשות, דאין

שַׁעַר הַצִּיּוֹן

(טב) מצידי־משנה: (א) רש"י: (ב) מן משמע סתמימת הפוזקיס. ולא אמרין דהיט מספגא מצרב־שבת דלמא אחמור הוה קדש, או שלמחר ביום־שבת יתה יום־טוב וסלים הוא חל ואלא יתה משכסת דהיא דברקתא כי אם באתרן ישראל שיום אחר הוא קדוש. ודוקא דקלילין להניס בבין השלש־מאות משום ספקא: (ג) ובמדרש אגוד דהוא הרין דחיל להפס ביום חמישי גם בשביל יום־טוב שני, ורבינו זה, שכתב ספר לטלטל בלים להוציא מחצר לחצר ואף שלא לצורך היום קלל ביום שני, ואמר אם היום חל אני מניח בשביל מחר ובשביל שבת ואם היום קדש אין בדרך כלום, ודמקח ביום ששי יאמר אם אחמור הוה קדש אני מניח היום לצורך שבת: (ד) אחרונים: (ה) מן מוכח מראית רבנו שמריה שהובא בפרקילי, צין שם: (ו) מן מוכח מסימן רטא ספיר ד וסימן רג ספיר ב במצ"ח: (ז) דאלו הנה יודע יודע יודע אסת הנה הצרוב קים אחר שכתב החתול זמן פני השמשות, אז אפילו יודע בודאי ששכתב בדרך גסמן פשר, כדלעיל בסימן פ: (ח) פירוש:)

